

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Opinionis vsus quandoque licitus, quandoque illicitus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

aut nutriti in secta illius doctrinæ. Secundò ex non relatione ad suam regulam: omnis enim opinio examinanda est ad suam regulam. Et quia in his quæ sunt fidei & morum, regula est sacra scriptura exposita ab Ecclesia catholica, non excusatur aliquis à quantumcunque rationabili opinione in huiusmodi, si suspecta est communis Ecclesiæ seu Apostolicæ sedi. Et hinc damnantur credentes hæreticorum & antiquorum & nouorum adhærentes doctrinis reprobatis aut suspectis saltem apud sedem Apostolicam. Tertiò, ex modo: dum nimis firmiter inhæretur opinioni: & asseritur ut certum atque indubitatum, quod tamen est intra latitudinem opinabilium. Et hinc sæpe erratur ex nimio affectu ad nostra, & minore quam opus fuerit examine, resolutione ac iudicio, dum prohibita accipiuntur ut demonstrata.

*Opinionis usus quandoque licitus,
quandoque illicitus.*

Opinione vti ut regula operum interiorum & exteriorum, est quandoque licitum, & quandoque illicitum. In credendis quidem illicitum est: nisi submittendo opinionem regulæ superiori, scilicet sanctæ matris Ecclesiæ, & Apostolicæ sedis: quoniam ambiguus aliquid habens regula, qualis est opinio omnis, resoluenda est in regulam certam ne error possit in fide inueniri. In operandis vero nisi tuto rem partem eligendo, non licet opinionem cuiuscunque assumere ut regulam operis: quoniam eoipso quo operatio regulanda committitur opinioni, committitur regulæ ambiguae: quia opinio omnis ambigua est, ut pote cum formidine alterius partis. Et quia presupponitur quod non eligatur tertia pars, consequens est ut operatio cōmittatur regulæ ambiguæ ad casum peccati,

peccati, ac per hoc exponatur periculo peccandi, quod constat esse illicitum. Et si de peccato mortali agitur, constat esse peccatum mortale, facere scienter operationem dubiam an sit mortalium: quenam talis operans mauult implere voluntatem suam in tali opere, etiam si sit mortale, quam abstinere ab illo: ac per hoc præfert diuinæ amicitiae opus illud, non curando si contingat perdere diuinam amicitiam ex tali opere. Et hæc intellige de opinione propriè dicta, ut diximus, qua est cum formidine alteritis partis, & per se loquendo. Non enim propterea aliquid opinione tenetur, quia diuersi doctores contraria sentiunt quoniam cū huiusmodi contrarietate stat quod vna pars ratione sufficiente ad moralem certitudinem fulta: & iam non opinio apud capientes rationem illam: sed quia nesciunt multi discernere inter certitudinem moralē & mathematicam, omnia quodammodo locae sub opinionibus. Dixi quoque per se loquendo: quia per accidens contingit nescientes discernere inter nostrum opinionem, & notum certa ratione morali, errare & excusari, credentes absque formidine alterius partis viris probis & doctis dicentibus, facite sic, quia potest licet fieri. Non enim exigit Deus ab homine plus quam conditio hominis habet: quia diuina sapientia disponit omnia suauiter.

Oratio perfecta præsupponit attentio-
nem: & sine attentione orans irre-
uerentiae vitium commit-
tere dicitur.

Oratio ex intentione sine attentione, illicita est propter irreuerentiam insertam. Oportet enim etiam supererogationis bonū bene agere, aut saltem non male; constat autem irreuerenter loqui Deo,

Dd s quij